
UDK: 371.68:811.111
Izvorni znanstveni članak
Primljen 28. V. 2015.

MAJA KATURA
Srednja škola Čapljina
majakatura@gmail.com

UTJECAJ VIDEOA NA RAZUMIJEVANJE VOKABULARA ENGLESKOGA JEZIKA

Sažetak

Korištenje videa kao audiovizualnoga sredstva u nastavi stranih jezika raste i može uvelike pomoći nastavnicima i učenicima. Cilj ovoga istraživanja jest utvrditi kako video utječe na uspješnost razumijevanja novih sadržaja i učenje novoga vokabulara kod srednjoškolaca koji uče engleski jezik. Za ispitanike su izabrani učenici prvoga razreda opće gimnazije u Srednjoj školi Čapljina tijekom školske 2013./2014., a podijeljeni su u dvije skupine. Skupini bez videa novi sadržaj je predstavljen u obliku pisanoga teksta, dok je skupini s videom isti taj sadržaj predstavljen u audiovizualnome zapisu. Analizom rezultata testova koje su radili učenici iz obje skupine utvrdili smo koja skupina je bila uspješnija u razumijevanju i učenju vokabulara.

Ključne riječi: audiovizualna sredstva, video, razumijevanje, uloga nastavnika

Uvod

Razvoj tehnologije uvelike utječe na nastavni proces, a njezina integracija i primjena dolazi do izražaja osobito u učionicama stranih jezika. Radio i audiokasete, zatim televizija, video, videokasete, jezični

laboratorij te, u današnje vrijeme, računalo i internet našli su svoje mjesto u nastavnome procesu.

U ovome radu naglasak je na videu kao audiovizualnome nastavnom sredstvu koje omogućava nastavnicima stranih jezika da budu kreativni u pripremanju nastave te da, osim krede, ploče i pisanoga teksta, ponude učenicima i sliku i zvuk te jezičnu situaciju u učionici učine što sličnijom onoj u vanjskome svijetu. Dok gledaju i slušaju izvorne govornike ciljanoga jezika, učenici mogu obratiti pozornost na njihov naglasak, intonaciju, brzinu govora, a njihov govor tijela, izraz lica i geste mogu im pomoći u prepoznavanju značenja vokabulara koji se koristi.

Ovim radom pokušalo se odgovoriti na pitanje kako video utječe na uspješnost razumijevanja novih sadržaja i učenje novoga vokabulara kod srednjoškolaca koji uče engleski jezik. Hipoteza čiju smo valjanost željeli provjeriti jest ta da su učenici kojima su novi sadržaji predstavljani korištenjem audiovizualnih zapisa uspješniji u razumijevanju novoga vokabulara. Koristeći načela izvičajnog pristupa (*Exploratory Practice*) koji teži razumijevanju kvalitete nastave stranoga jezika provjerila se valjanost postavljene hipoteze. U istraživanju su sudjelovali učenici dvaju paralelnih odjela prvoga razreda opće gimnazije u Srednjoj školi Čapljina. Kako bi se usporedila dva različita pristupa istome sadržaju, jednome odjelu, koji predstavlja skupinu bez videa, novi sadržaj je predstavljen u obliku pisanoga teksta, a drugome odjelu, koji predstavlja skupinu s videom, isti taj sadržaj predstavljen je u audiovizualnome zapisu. Podatci potrebni za istraživanje dobiveni su analizom rezultata testova koje su radili učenici iz obje skupine kako bismo saznali koja skupina učenika je bila uspješnija.

Rezultati ovoga istraživanja mogu koristiti nastavnicima kako bi učinili nastavu stranoga jezika potpunijom i učinkovitijom, ali i izdavačkim kućama u odabiru i oblikovanju videomaterijala koji prati pojedine udžbenike stranoga jezika, a zbog nedostatka znanstvene i stručne literature o ovoj temi rad ima i svoj znanstveni i stručni doprinos.

1. Audiovizualna sredstva u nastavi

Korištenje videa u nastavi stranih jezika dobilo je na svojoj važnosti u zadnjih nekoliko godina. Današnjim generacijama učenika dostupni su različiti auditivni i vizualni materijali, a nastavna sredstva poput televizije, videa, videokaseta, CD-a, DVD-a, računala, videokamere podržavaju i auditivnu i vizualnu komponentu u učenju jezika te kao takvi daju autentičnost jezičnoj situaciji u nastavi pojačavajući vezu između učionice i vanjskoga svijeta (Abayli, 2001).

Potreba za audiovizualnim sredstvima u nastavi stranih jezika proizlazi iz činjenice da se jezik ne može odvojiti od stvarnoga svijeta. „Jezik je sredstvo komuniciranja, a komunikacija ili interakcija među ljudima u stvarnom životu odvija se kroz slušne (auditivne) i vidne (vizualne) kanale. U korištenju i razumijevanju jezika, ljudima pomažu i vizualne i auditivne komponente poput izraza lica, gesta, naglaska, intonacije, društvenog okruženja i kulture. I slušni i vidni elementi imaju značajan utjecaj na učenje i poučavanje jezika“ (Abayli, 2001: 7). Allan (1984: 23) smatra da su slušni elementi u jezičnome obrazovanju bitni „jer oživljavaju jezik na način kako to pisane stranice teksta ne mogu“. Omogućavaju predstavljanje različitih primjera jezika u uporabi, a osobito su dobar medij za intenzivno proučavanje govornoga diskursa. Vidni elementi, s druge strane, dobra su potpora audioprezentaciji. Mogu biti pokazatelji raspoloženja, emocija, temperamenta i mogu pomoći učenicima da razumiju više od samoga značenja riječi. Audiovizualna sredstva nude kombinaciju zvuka i slike kroz koje učenici imaju i slušnu i vidnu potporu značenju (Abayli, 2001).

Tehnologija i učenje engleskoga jezika u uskoj su vezi jedno s drugim (Nomass, 2013). Film i video dio su nastave u Americi od sredine dvadesetoga stoljeća kada je korišten filmski projektor od 16 mm. Pedesetih godina prošloga stoljeća velikome broju djece televizija postaje dostupna i pristupačna za stjecanje novih saznanja. Ulica Sezam (*Sesame Street*), koja je premijerno emitirana 1969., dobar je primjer da televizija može imati pozitivnu ulogu u poučavanju predškolaca (Thorpe, 2008). Šezdesetih i sedamdesetih godina prošloga stoljeća

jezični laboratoriji za učenje engleskoga jezika koristili su se u brojnim obrazovnim institucijama. Sastojali su se od nekoliko malih kabina opremljenih kasetama, mikrofonom i slušalicama i bili su pozitivan korak u povezivanju tehnologije i jezičnoga obrazovanja (Nomass, 2013). Osamdesetih godina prošloga stoljeća korištenje videa u učionici bilo je u eksperimentalnoj fazi (Allan, 1984). Postalo je popularnije dolaskom videorekordera (VCR) i njegove relativne ekonomičnosti i lakoće rukovanja. Aiex (1988: 2) navodi mišljenja nekih nastavnika o korištenju videa u učionici:

*Video nam je dao fleksibilnost.
Video je jednostavan za rukovanje,
prenosiv je i ne tako skup.
Jedan od pedagoških zadataka u
sljedećem desetljeću može biti otkrivanje
najdjelotvornijih načina primjene ovog
sveprisutnog komada tehnologije.*

U mnogim školama u svijetu korištenje videa je jedan od načina kako uvesti stvarni svijet u učionicu, a njegov potencijal u jezičnome obrazovanju prepoznali su brojni nastavnici (Abayli, 2001). Korištenje videa kao audiovizualnoga sredstva u nastavi stranih jezika raste zbog sve većega naglaska na komunikacijskim vještinama i očito je da je video uvelike pomogao nastavnicima te olakšao i potaknuo na učenje ciljane jezika (Çakir, 2006). Budući da video dodaje vizualnu dimenziju onome što se sluša, omogućuje bolju pozornost učenika jer mogu vidjeti i izvanlingvistička obilježja jezika, geste ili izraze lica i držanje koji daju glasu autentičnost i realističnost (Abayli, 2001).

Danas brojni izdavači uz udžbenike stranih jezika izdaju i odgovarajući video koji je prilagođen određenoj razini znanja učenika. Takav video je lako razumljiv, nudi teme koje zanimaju učenike i ima višestruku namjenu (Harmer, 2001).

1.1. Video i njegove karakteristike

U tradicionalnoj učionici stranoga jezika pisani tekst, tj. udžbenik je temeljni materijal koji koriste nastavnici, a ponekad je i jedina vrsta izlaganja jeziku koja se nudi učenicima (Wang, 2012). Međutim, nove generacije učenika odrastaju u okruženju u kojemu se tehnologija po-drazumijeva u svim životnim okolnostima, a u skladu s tim nastaju i promjene u nastavnome procesu i pristupu poučavanju stranih jezika. Kako bi učenici stranoga jezika bili izloženi ciljanome jeziku, poželjno je što više koristiti tehnologiju u učionici (Çakir, 2006). Cruse (2006: 5) citira zaključke iz 1969. (Wiman – Mierhenry, 1969: 7) „da ljudi pamte 10% onoga što pročitaju, 20% onoga što čuju, 30% onoga što vide i 50% onoga što čuju i vide“.

Canning-Wilson (2000: 1) definira video kao „izbor i slijed poruka u audiovizualnom kontekstu“. Definiciju sličnu prethodnoj možemo naći i kod drugih autora. Cruse (2006: 3) definira video kao „oblik multimedije koji prenosi informacije kroz dva paralelna osjetna kanala: slušni (auditivni) i vidni (vizualni)“. Matsumoto i O'Donnel (2008: 1) video uspoređuju s „mostom koji ujedinjuje sve četiri jezične vještine: čitanje, pisanje, slušanje i govorenje“.

Neosporno je da je video jedan od najboljih materijala koji omogućava učenicima da kroz različite aktivnosti vježbaju ono što su naučili. Da bi poučavanje jezika uz uporabu videa kao nastavnoga sredstva bilo uspješno, mogu se koristiti različite metode koje mogu koristiti i nastavnicima i učenicima. Çakir (2006) navodi neke od njih: aktivno gledanje, zamrzavanje slike (*freeze framing*) i predviđanje, gledanje bez zvuka (*silent viewing*), uključen zvuk, isključena slika (*sound on, vision off*), igra uloga (*role play*), metoda reprodukcije, metoda sinkronizacije (*dubbing*). Naravno, potrebno je uzeti u obzir jezičnu razinu učenika i tomu prilagoditi metodu rada.

1.2. Prednosti i nedostaci korištenja videa

Postoje brojni lingvistički, pedagoški i praktični razlozi za korištenje videa u nastavi (Abayli, 2001). Video učenicima pruža mogućnost da

dožive ciljani jezik u puno prirodnijem kontekstu (Williams – Lutes, 2008), bogat je jezični izvor i daje učenicima sliku života u stranoj zemlji čiji jezik uče (Alm, 2008). Video kombinira auditivne i vizualne poticaje i pristupačan je i onima koji još nisu dobro naučili čitati i pisati (Burt, 1999). Dok gledaju video, učenici imaju priliku čuti izvorne govornike, njihov naglasak, ritam i diskurzne oznake u njihovu govoru. Mogu naučiti intonaciju i izgovor, poboljšati ih vježbom i u govoru točnije koristiti jezik (Abayli, 2001).

Prednost korištenja videa u učionici u usporedbi s pisanim tekstem jest ta da učenici imaju priliku čuti i vidjeti puno autentičnije materijale. Većina udžbenika engleskoga kao stranoga jezika temelji se na učenju određenih gramatičkih i strukturnih načela, s vježbama za primjenu istih. Korištenjem videa dodaje se razina izvornosti onome što se uči, a u kombinaciji s udžbenikom može pomoći u boljem razumijevanju ciljanoga jezika. Osim toga korištenjem videomaterijala učenici se mogu usredotočiti na informacije koje se u tradicionalnoj učionici ne mogu predstaviti tako lako zbog različitih ograničenja poput veličine, lokacije, troškova i slično (Williams – Lutes, 2008).

Denning (2009) smatra da video može predstaviti vizualnu informaciju koju je teško prenijeti na druge načine, a koristeći specifične medijske tehnike poput animacija ili računalne grafike može pojednostaviti složene ideje. Osim što može prikazati pozitivno ponašanje i motivirati učenike, video potiče učenje kod učenika s visokom vizualnom orijentacijom te pruža vizualno prilagođen pristup informacijama učenicima koji imaju poteškoće s čitanjem i mogu propustiti priliku za učenjem koja se temelji samo na pisanim materijalima.

Naravno, osim brojnih pozitivnih strana, potrebno je uzeti u obzir i nedostatke videa, a to su trošak, održavanje i, u nekim slučajevima, strah od tehnologije (Çakir, 2006). Osim toga, zvuk i slika i kvaliteta materijala možda nije idealna te može ometati rad i uzrokovati pad motivacije. Još jedna bitna stavka jest i ta da bi nastavnik trebao biti izvježban u korištenju i primjeni videa. U suprotnome to postaje dosadno i besmisleno za učenike (Çakir, 2006). Da bi se to izbjeglo, nastavnicima je potrebno omogućiti i tehničko i pedagoško usavršavanje kako bi poboljšali svoje

stručno znanje, vještine i stavove i tako proces poučavanja učinili korisnijim i učinkovitijim (Abayli, 2001).

1.3. Uloga nastavnika

Učenje jezika je složen proces: u ovome procesu nastavnici stranoga jezika moraju biti upoznati i s razvojem tehnologije (Çakir, 2006). Nastavnicima i učenicima stranoga jezika videomaterijali su dostupniji nego ikad prije (Chung, 1996), a jedna od ključnih vještina koju bi današnji nastavnik trebao imati jest pismenost u korištenju brojnih tehnoloških pomagala (Eddy – Bracken, 2008). Većina nastavnika prepoznala je video kao „moćan komunikacijski medij koji, u kombinaciji s drugim nastavnim izvorima i metodama, može igrati ključnu ulogu u modernom obrazovanju“ (Denning, 2009: 1). Kad se pravilno uporabi, videom se u nastavi stranih jezika potiče entuzijazam učenika, povećava se motivacija i poboljšavaju se stavovi prema učenju jezika te se dodaje raznolikost u poučavanju uz korištenje udžbenika, audiomaterijala i ostalih nastavnih pomagala (Abayli, 2001).

Prema mišljenju autorice Denning (2009) primarna zadaća nastavnika jest motivirati i informirati učenike, a da bi izbor videa imao učinkovit obrazovni utjecaj, videomaterijal mora prenositi informacije učenicima, pomoći im da stvore nova znanja i potvrde već postojeća. Odabir videomaterijala nije jednostavan. Potrebno je dosta vremena da nastavnik pregleda, odabere i pripremi aktivnosti vezane za videomaterijale koje će učenici gledati, ali je vrijedno truda (Yassaei, 2012). „Dobro odabran video u rukama nastavnika može postati oaza materijala na ciljnom jeziku što je osobito korisno u kontekstu engleskog kao stranog jezika“ (Keene, 2006: 218).

2. Istraživanje

2.1. Cilj istraživanja

Iako se veliko povjerenje polaže u vrijednost audiovizualnih pomagala u poticanju na učenje stranih jezika, nedostatak istraživanja ove

teme stvara potrebu za novim saznanjima kako bi se nastavni proces unaprijedio i osuvremenio. Cilj ovoga rada jest utvrditi utječe li video na uspješnost razumijevanja novih sadržaja i učenje novoga vokabulara kod srednjoškolaca koji uče engleski jezik. Hipoteza čija se valjanost pri tome želi provjeriti jest ta da su učenici kojima su novi sadržaji predstavljani korištenjem audiovizualnih zapisa uspješniji u razumijevanju novoga vokabulara od učenika koji koriste samo pisani tekst.

2.2. Metode i uzorak

Istraživanje je provedeno na uzorku od 45 učenika (N=45) koji čine dva paralelna odjela prvoga razreda opće gimnazije u Srednjoj školi Čapljina tijekom školske 2013./2014. godine. Jedan odjel broji 22, a drugi 23 učenika, a na početku školske godine znanje učenika u oba odjela provjereno je inicijalnim testom. Oba odjela imaju tri sata engleskoga jezika tjedno, a istraživanje u trajanju od četiri tjedna provedeno je tijekom redovne nastave tako što je jedan sat tjedno (u trajanju od 45 minuta) odrađen u tu svrhu.

Koristeći izviđajni pristup (*Exploratory Practice* = EP), koji teži razumijevanju kvalitete nastave stranoga jezika, provjerena je valjanost postavljene hipoteze. Načela izviđajnoga pristupa koja navodi Allwright (2005) jesu ta da je kvaliteta nastave na prvome mjestu te da je osobito bitno razumjeti nastavu jezika, uključiti i povezati svakoga, raditi na obostranome razvoju te učiniti rad kontinuiranim.

Kako bi se napravila usporedba dvaju različitih pristupa istome sadržaju, jednome odjelu, koji je predstavljao skupinu bez videa (N=23), novi sadržaj je predstavljen u obliku pisanoga teksta, a drugome odjelu (N=22), koji je predstavljao skupinu s videom, isti taj sadržaj je predstavljen u audiovizualnome zapisu. Situacije iz svakodnevnoga života i kulture koje predstavljaju izvorni govornici engleskoga jezika, a čiji je sadržaj povezan sa sadržajima obrađenim u udžbeniku *English in Mind 2* (Puchta i Stranks, 2004), učenicima koji čine skupinu s videom predstavljene su kroz četiri videa (u trajanju od oko sedam minuta):

- 1) *The Kimono*
- 2) *Ice Skating and Lauren's Free Time*
- 3) *Street Dancing*
- 4) *Hospital radio.*

Učenici skupine bez videa iste te sadržaje su obradili koristeći pisani tekst nastao oblikovanjem transkripta svakoga od četiri videa. Udžbenik i popratni videomaterijali prilagođeni su srednjoj razini (*intermediate level*) učenja engleskoga jezika.

U obje skupine svaki sat je započeo uvodnim dijelom u kojemu je nastavnica postavila učenicima nekoliko pitanja kako bi najavila temu svakoga videa, tj. teksta i potaknula ih na sudjelovanje. Sljedeći korak bio je gledanje videa (skupina s videom), tj. čitanje teksta (skupina bez videa) te aktivnosti vezane uz razumijevanje pregledanoga / pročitano-ga sadržaja. Podatci potrebni za istraživanje prikupljeni su na temelju pisanih materijala, tj. testova koje su učenici uradili na kraju sata kako bi se provjerilo razumijevanje vokabulara engleskoga jezika. Obje skupine radile su iste testove koji su se sastojali od tri vrste zadataka:

1. pitanja otvorenoga tipa (*open ended questions*)
2. utvrđivanje istinitosti ponuđenih tvrdnji (*true / false statements*)
3. prepoznavanje vokabulara korištenoga u videu / tekstu.

Sva pitanja i vježbe vokabulara temelje se na sadržajima koje su učenici gledali (videoskupina) ili pročitali (skupina bez videa), a testovi su bodovani tako da svaki točan odgovor nosi jedan bod, a netočni odgovori ili pitanja koja nisu odgovorena nose nula bodova. Kako bi se provjerila valjanost hipoteze postavljene na početku istraživanja, deskriptivna statistička analiza rezultata dala je odgovor na pitanje jesu li učenici iz skupine s videom bili uspješniji od učenika iz skupine bez videa.

3. Rezultati istraživanja

Na početku školske 2013./2014. učenici iz obje skupine pisali su inicijalni test kako bi se provjerilo njihovo znanje engleskoga jezika stečeno u osnovnoj školi. Test se sastojao od osam zadataka kroz koje su učenici

trebali prepoznati glagolska vremena, komparaciju pridjeva, razlikovati pridjeve od priloga, pokazati razumijevanje ponuđenoga vokabulara te napisati kratko pismo prijatelju. Postotak riješenosti testa u odjelu koji predstavlja skupinu s videom bio je 68,59 %, dok je postotak riješenosti testa učenika iz odjela koji predstavlja skupinu bez videa bio 62,59 %. Analiza rezultata inicijalnoga testa pokazuje da su prije istraživanja učenici iz skupine s videom imali malo bolji rezultat od svojih vršnjaka u skupini bez videa.

Skupina bez videa

Skupina s videom

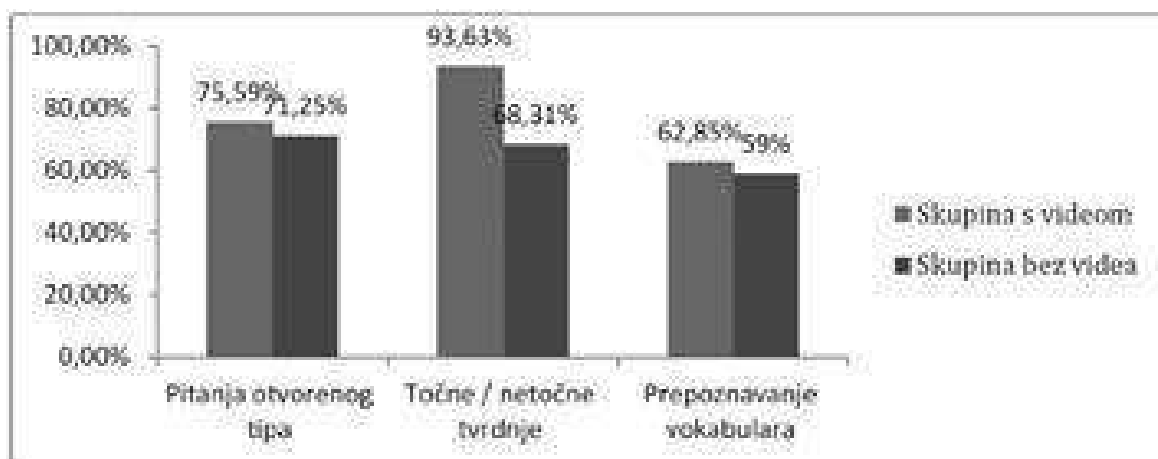

Slika 1. Uspjeh učenika u rješavanju inicijalnoga testa

Kako bi se napravila usporedba dvaju različitih pristupa istome sadržaju, skupini bez videa novi sadržaj je predstavljen u obliku pisanoga teksta, a skupini s videom isti taj sadržaj predstavljen je u audiovizualnome zapisu.

The Kimono se sadržajno uklapa u *Unit 6* u udžbeniku *English in Mind 2* (Puchta i Stranks, 2004) koji koriste učenici obiju skupina. Sadržji informacije o Japanu i kulturi ljudi koji tamo žive, a naglasak se stavlja na njihovu tradicionalnu odjeću pa su učenici gledanjem videa / čitanjem teksta saznali kad se kimono počeo nositi, kakvi stilovi postoje, od kojih dijelova se sastoji i koliko vremena je potrebno da se odjene.

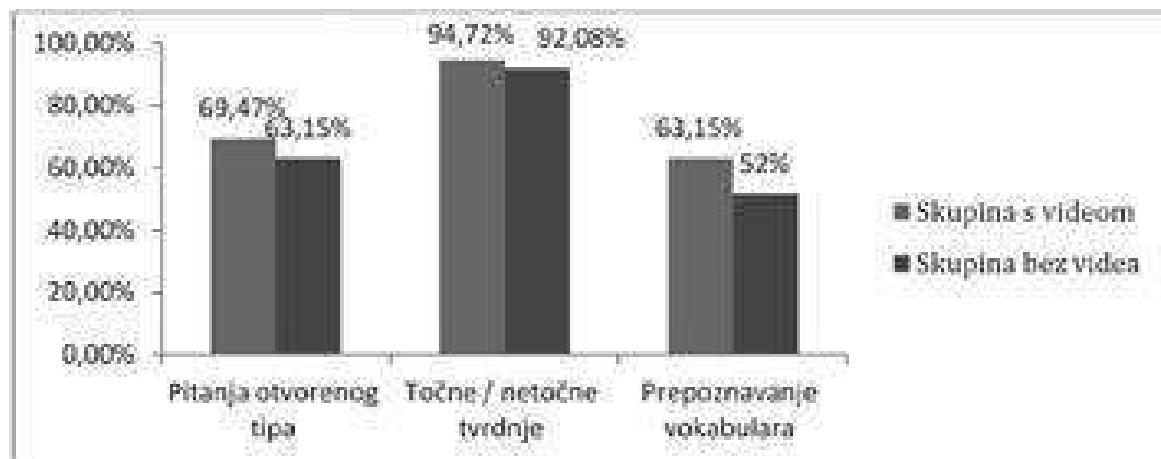
Kao što pokazuje slika 2, u prvome dijelu istraživanja skupina s videom je bila uspješnija. Razlika je najvidljivija u drugome zadatku (*true / false statements*) gdje je uspješnost odjela s videom bila 93,63 %, a skupine bez videa 68,31 %. U preostala dva zadatka razlika također postoji, ali je znatno manja. Uspješnost skupine s videom u prvome zadatku, u kojemu su učenici trebali odgovoriti na postavljena pitanja, iznosi 75,59 %, dok su učenici iz skupine bez videa imali nešto niži postotak – 71,25 %. Slično je i u trećemu zadatku koji se odnosio na prepoznavanje korištenoga vokabulara – uspješnost skupine s videom u rješavanju ovoga zadatka jest 62,85 % u usporedbi s rezultatom od 59 % koji je ostvarila skupina bez videa.

Slika 2. Uspjeh učenika u rješavanju testa *The Kimono*

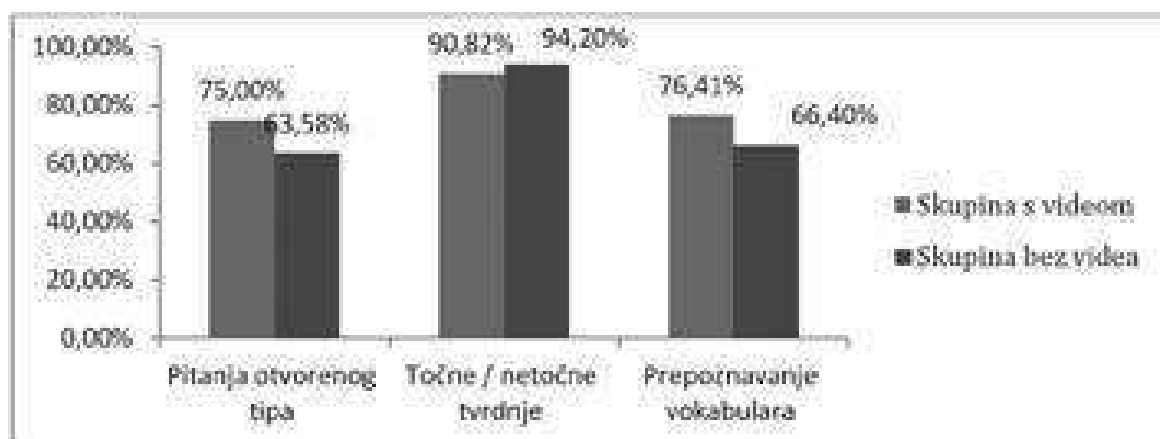
Ice Skating and Lauren's Free Time vezan je uz *Unit 3* u udžbeniku *English in Mind 2* (Puchta i Stranks, 2004) gdje su predstavljene različite vrste sportova. Kroz video / pisani tekst učenici su upoznali Lauren koja se profesionalno bavi klizanjem te objašnjava zbog čega voli taj sport, kako izgleda njezina svakodnevnica i kako se njezin život i obveze razlikuju od onih koje imaju njezini vršnjaci. Slika 3 pokazuje uspješnost učenika u rješavanju zadataka nakon drugoga videa / pročitanoga teksta. Skupina s videom bila je uspješnija. Analiza odgovora na postavljena pitanja u prvome zadatku pokazala je da je uspješnost skupine s videom 69,47 %, a skupine bez videa 63,15 %. Uspjeh u rješavanju drugoga zadatka daje manju prednost skupini s videom – 94,72 % u usporedbi s rezultatom od 92,08 % koji je ostvarila skupina bez videa. Treći zadatak

učenici iz skupine s videom uradili su s rezultatom 63,15 %, a uspješnost učenika iz skupine bez videa bila je 52 %.

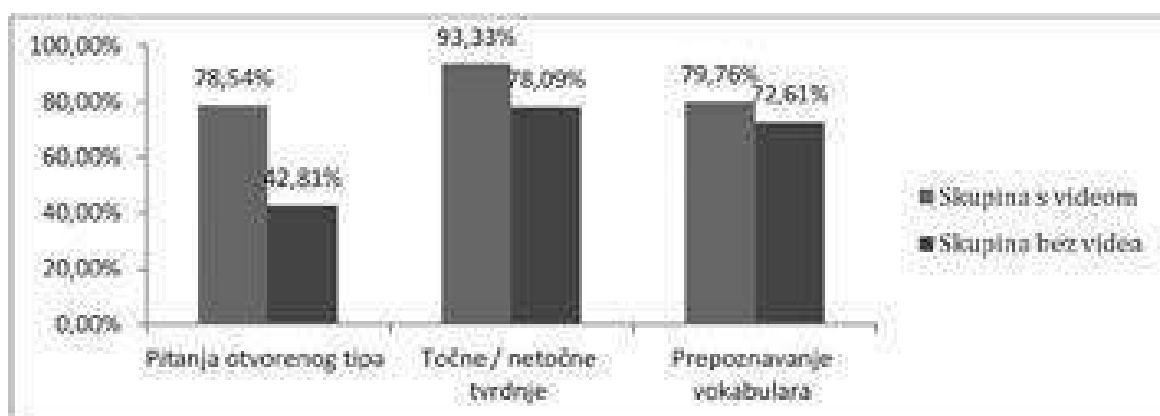

Slika 3. Uspjeh učenika u rješavanju testa *Ice Skating and Lauren's Free Time*

Treći video / pisani tekst koji je ponuđen učenicima nosi naziv *Street Dancing*, a učenici su saznali zbog čega je ulični ples popularan, koji oblici postoje te zbog čega je takva vrsta plesa bliska mladim ljudima. Slika 4 predstavlja uspjeh koji su učenici ostvarili u zadacima koji su pratili sadržaj ovoga videa / pisanoga teksta. Zanimljivo je primijetiti da su u jednome dijelu ovoga testa učenici iz skupine bez videa bili uspješniji. Naime, rezultat uspješnosti u rješavanju drugoga zadatka (*true / false statements*) bio je 94,2 % kod učenika iz skupine bez videa, dok su učenici iz skupine s videom imali rezultat 90,82 %. U preostala dva zadatka skupina s videom bila je uspješnija – rezultat u rješavanju prvoga zadatka bio je 75 % u usporedbi s rezultatom od 63,58 % kod skupine bez videa. Slična razlika u uspjehu vidi se i u rješavanju trećega zadatka – 76,41 % kod učenika iz skupine s videom, 66,4 % kod učenika iz skupine bez videa.

Slika 4. Uspjeh učenika u rješavanju testa *Street Dancing*

Posljednji video / tekst koji su učenici, u svrhu istraživanja, gledali / čitali, i koji je također vezan uz glazbu, nosi naziv *Hospital Radio*, a učenici su upoznali djevojku Rachel koja prije odlaska na fakultet radi kao DJ. Analiza rezultata (slika 5) pokazala je veliku razliku u rješavanju pojedinih dijelova testa. Naime, u odgovorima na pitanja otvorenoga tipa učenici iz skupine s videom ostvarili su znatno bolji rezultat (78,54 %) od učenika iz skupine bez videa (42,81 %). Razlika u uspješnosti vidljiva je i nakon analize odgovora iz drugoga zadatka (*true / false statements*) gdje je postotak riješenosti za skupinu s videom 93,33 %, a za skupinu bez videa 78,09 %. Analiza odgovora u trećemu zadatku pokazala je sličan postotak riješenosti za obje skupine – skupina s videom ostvarila je rezultat 79,76 %, a skupina bez videa 72,61 %.

Slika 5. Uspjeh učenika u rješavanju testa *Hospital Radio*

4. Rasprava i zaključci

Cilj ovoga rada bio je odgovoriti na pitanje kako video utječe na uspješnost razumijevanja novih sadržaja i učenje novoga vokabulara kod srednjoškolaca koji uče engleski jezik. Hipoteza čiju smo valjanost htjeli provjeriti jest ta da su učenici kojima su novi sadržaji predstavljene korištenjem audiovizualnih zapisa uspješniji u razumijevanju novoga vokabulara od učenika koji koriste samo pisani tekst.

Rezultati istraživanja upućuju na to da učenici srednje razine (*intermediate level*) poznavanja engleskoga jezika zaista pokazuju bolji rezultat u razumijevanju vokabulara engleskoga jezika kad su izloženi utjecaju videa. Inicijalni test na početku školske godine pokazao je sličnu razinu znanja kod učenika koji su sudjelovali u istraživanju. Međutim, analiza rezultata testova koje su učenici radili tijekom istraživanja pokazala je da su učenici iz skupine s videom u gotovo svim dijelovima testa ostvarili bolji rezultat od svojih vršnjaka iz skupine bez videa. Tijekom istraživanja učenici su radili četiri testa koja su bila sastavljena od tri različite vrste zadataka (odgovori na pitanja otvorenoga tipa, utvrđivanje istinitosti ponuđenih tvrdnji te prepoznavanje novoga vokabulara). Nakon analize uspjeha učenika u rješavanju svakoga zadatka pojedinačno, pokazalo se da su u samo jednome slučaju učenici iz skupine bez videa bili uspješniji od učenika iz skupine s videom (drugi zadatak u testu *Street Dancing* – postotak riješenosti toga zadatka bio je 94,82 % u skupini bez videa, a 90,82 % u skupini s videom). U svim ostalim zadacima učenici iz skupine s videom bili su uspješniji. Razlika je bila najizrazitija u posljednjem testu gdje su u odgovorima na pitanja otvorenoga tipa učenici iz skupine s videom ostvarili znatno bolji rezultat (78,54 %) od učenika iz skupine bez videa (42,81 %). Osim toga, treba napomenuti da su učenici iz skupine bez videa nakon čitanja teksta imali pitanja o značenju pojedinih riječi korištenih u tekstu (osobito u tekstu *The Kimono* u kojem su predstavljeni različiti odjevni predmeti, npr. *an obi, a petticoat, an undergarment, a tabi*), dok učenicima iz skupine s videom dodatna objašnjenja nisu bila potrebna jer su zbog vizualnoga prikaza riječi razumjeli njihovo značenje. Rezultati istraživanja provedenoga na

uzorku od 45 učenika u Srednjoj školi Čapljina mogu potvrditi valjanost hipoteze postavljene na početku istraživanja jer su učenici kojima su novi sadržaji predstavljeni korištenjem audiovizualnih zapisa zaista bili uspješniji u razumijevanju novoga vokabulara.

Međutim, ova saznanja potrebno je sagledati i u okviru određenih ograničenja. Što se tiče izbora videa, u ovome istraživanju korišten je samo jedan oblik videa koji je osmišljen i prilagođen učenicima srednje razine (*intermediate level*) poznavanja engleskoga jezika i prati teme koje se obrađuju u udžbeniku *English in Mind 2*. Možda bi korištenje druge vrste videomaterijala, poput dokumentarca ili epizode neke serije koji su stvarani za izvorne govornike ciljanoga jezika, imali drukčiji učinak na učenike pa bi i rezultati bili drukčiji. Osim toga potrebno je uzeti u obzir i mali uzorak kao i kratko trajanje istraživanja. U buduća istraživanja trebalo bi uključiti veći broj učenika te istražiti utjecaj videa na pojedine jezične vještine (slušanje, govorenje, znanje gramatike), a ne samo utjecaj na opće razumijevanje ponuđenih sadržaja. Osim toga, dostupna literatura ne navodi podatke o tome kolika izloženost videomaterijalima bi napravila veliku razliku u učenju stranoga jezika i koji je dugoročni učinak videa na taj proces.

Uz video, koji nudi kombinaciju zvuka i slike, učenici ciljani jezik doživljavaju drukčije nego uz korištenje pisanoga teksta. Video jeziku dodaje i određenu razinu izvornosti pa učenici imaju priliku, slušajući izvorne govornike, uvježbati i poboljšati svoj izgovor, naglasak te obogatiti svoj vokabular. Na temelju saznanja predstavljenih u ovome istraživanju nastavnicima se preporučuje da uz udžbenik kao temeljno nastavno sredstvo, koriste i raznolike, zanimljive i učenicima prilagođene videomaterijale zbog poboljšanja kvalitete nastave.

Literatura

- ABAYLI, NURCIHAN (2001) *An Investigation of Students' and Teachers' Attitudes Toward the Video Class at Osmangazi University Foreign Languages Department*, Bilkent University, Ankara.

- AIEX, NOLA KORTNER (1988) „Using Film, Video and TV in the Classroom“, *ERIC Digest*, br. 11.
- ALLAN, MARGARET (1984) „Viewing Compehension in the EFL Classroom“, *ELT Journal*, god. XXXVIII, br. 1, str. 21. – 26.
- ALLWRIGHT, DICK (2005) „Developing principles for practitioner research: The case for exploratory practice“, *The Modern Language Journal*, god. LXXXIX, br. 3, str. 353. – 366.
- ALM, ANTONIE (2008) „Integrating Emerging Technologies in the Foreign Language Classroom: A Case Study“, *International Journal of Pedagogies and Learning*, god. IV., br. 4, str. 44. – 60.
- BURT, MIRIAM (1999) „Using Videos with Adult English Language Learners“, *ERIC Digest*, [b. br.].
- ÇAKIR, ISMAIL (2006) „The Use of Video as an Audio-Visual Material in Foreign Language Teaching Classroom“, *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, god. V., br. 4, str. 67. – 72.
- CANNING-WILSON, CHRISTINE (2000) „Practical Aspects of Using Video in the FL Classroom“, *The Internet TESL Journal*, god. VI., br. 11.
- CHUNG, JING MEI (1996) „The Effects of Using Advance Organizers and Captions to Introduce Video in the Foreign Language Classroom“, *TESL Canada Journal*, god. XIV., br. 1, str. 61. – 65.
- CRUSE, EMILY (2006) „Using Educational Video in the Classroom: Theory, Research and Practice“, *EduTubePlus*.
- DENNING, DAVID (2009) „Video in Theory and Practice: Issues for Classroom Use and Teacher Video Evaluation“, *EduTubePlus*.
- EDDY, PAMELA L. - BRACKEN, DANIEL (2008) „Lights, Camera, Action! The Role of Movies and Video in Classroom Learning“, *The Journal of Faculty Development*, god. XXII., br. 2.
- HARMER, JEREMY (2001) *The practice of English language teaching*, Longman, London.

-
- HARMER, JEREMY (2007) *How to teach English*, Pearson Education Limited, Harlow.
 - KEENE, MALCOLM DAVID (2006) „Viewing Video and DVD in EFL Classroom“, *The Japanese Journal of Psychology*, god. VIII., br. 1, str. 217. – 234.
 - MATSUMOTO, EMI - O'DONNELL, WILLIAM A. (2008) „Video as a Bridge for Integrating the Four Skills“, *CamTESOL Conference on English Language Teaching*, Phnom Pehn.
 - NOMASS, BASSMA BASHEER (2013) „The Impact of Using Technology in Teaching English as a Second Language“, *English Language and Literature Studies*, god. III., br. 1, str. 21. – 45.
 - PUCHTA, HERBERT - STRANKS, JEFF (2004) *English in Mind, Student's Book 2*, Cambridge University Press, Cambridge.
 - THORPE, RONALD (2008) „Digital Technology in Classrooms: Video in Teaching and Learning“, *NHK Broadcasting Studies*, NHK Broadcasting Culture Research Institute, br. 6, str. 21. – 45.
 - WANG, YU-CHIA (2012) „Learning L2 Vocabulary with American TV Drama - From the Learner's Perspective“, *English Language Teaching*, god. V., br. 8, str. 217. – 225.
 - WILLIAMS, R. T. - LUTES, PETER (2008) „Using video in the ESL Classroom“, http://www.takamatsu-u.ac.jp/library/o6_gakunai-syupan/kiyo/no48/001-013_williams.pdf, (13. IV. 2014.).